

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๕๔
วันอังคาร ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

ในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาหลักการที่สมควรกำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญต่อจากการประชุมครั้งก่อน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ประธานอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายได้เสนอผลการพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑) ปรับปรุงการจัดความสัมพันธ์และภารกิจของการบังคับใช้กฎหมาย โดยกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในส่วนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศโดยตรงให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะรับผิดชอบแทน

(๒) ปรับปรุงการจัดระเบียบโครงสร้างการบริหารงาน การบังคับบัญชา และพัฒนาวิชาชีพตำรวจ โดยการกระจายอำนาจการบังคับบัญชาและการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปสู่ระดับจังหวัดหรือระดับภาคแทนที่จะรวมศูนย์การบังคับบัญชาไว้ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สร้างกฎเกณฑ์และกติกากในการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระของข้าราชการตำรวจให้ปราศจากการแทรกแซงจากทางการเมืองหรือหน่วยงานใด โดยอาจดำเนินการได้ในหลายแนวทาง เช่น แยกงานทางด้าน การสอบสวนออกมาเป็นกองบัญชาการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แยกอำนาจในการสอบสวนออกมาอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมหรือกำหนดให้พนักงานอัยการเป็นพนักงานสอบสวนแทน เป็นต้น

(๓) เพิ่มหลักการเกี่ยวกับหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในหมวดที่ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐในร่างรัฐธรรมนูญ และกำหนดให้มีคณะกรรมการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (คปอ.) จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานศาลฎีกาหรือผู้แทน ประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้แทน ประธานศาลปกครองสูงสุดหรือผู้แทน อัยการสูงสุดหรือผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน คณบดีคณะนิติศาสตร์ และผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม โดยให้มีหน้าที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๒. ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายแล้ว มีข้อคิดเห็นดังนี้

(๑) เพื่อให้การปฏิรูปในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ร่างรัฐธรรมนูญอาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดหลักการและกลไกไว้ แต่ในการพิจารณาว่าจะกำหนดกลไกเช่นใดนั้น ควรต้องนำประเด็นการปฏิรูปต่าง ๆ ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมาพิจารณาด้วย

(๒) ในส่วนของการปฏิรูปสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น ที่ประชุมมีความเห็นในเบื้องต้นว่า สามารถดำเนินการได้ในสองลักษณะ คือ (ก) แยกอำนาจหน้าที่ในการเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายออกจากภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการดูแลความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม และ (ข) มอบหมายอำนาจในการสอบสวนเฉพาะเรื่องไปให้หน่วยงานอื่นที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติลงให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ในการแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการโยกย้ายและเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการตำรวจนั้น จำเป็นต้องสร้างระบบคุณธรรมขึ้นในกระบวนการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายโดยอาจกำหนดเป็นหลักการไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ

(๔) การตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (คปธ.) อาจต้องรอพิจารณาไว้ก่อนเพื่อความรอบคอบ แต่ในเบื้องต้นการจะปฏิรูปในเรื่องนี้อาจดำเนินการโดยเสนอรัฐบาลเพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อตั้งคณะกรรมการศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขซึ่งจะส่งผลให้การปฏิรูปตำรวจสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ในการนี้ ที่ประชุมจึงมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายจัดทำร่างข้อเสนอของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในประเด็นนี้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยหากนายกรัฐมนตรีเห็นชอบกับข้อเสนอดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมจะได้พิจารณากำหนดหลักการรองรับไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไป

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรเชี่ยวชาญ
ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
เลขานุการกรรมการ คนที่สอง
ผู้ตรวจทาน